

**“Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında qida təhlükəsizliyi sahəsində
əməkdaşlıq haqqında” Sazişin təsdiq edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

2021-ci il sentyabrın 28-də Ankara şəhərində imzalanmış “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında qida təhlükəsizliyi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 15 fevral 2022-ci il
481-VIQ

**Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında qida təhlükəsizliyi sahəsində əməkdaşlıq
haqqında**

SAZİŞ

Bundan sonra “Tərəflər” adlandırılacaq Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti, Tərəflər arasında qida təhlükəsizliyi sahəsində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi, idxal və ixrac olunan qida məhsullarının təhlükəsizliyinin təmin olunması və qida sektorunda Tərəflərin ticarət əlaqələrinin mövcud potensialının artırılması məqsədilə, aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1
Məqsədlər

Bu Sazişin məqsədləri aşağıdakılardır:

a) qida təhlükəsizliyi sahəsində əməkdaşlığı bərabərlik və müştərək fayda prinsipləri əsasında həyata keçirmək və inkişaf etdirmək;

b) Tərəflər arasında qida məhsullarının, eləcə də baytarlıq və fitosanitar nəzarəti altında olan məhsulların təhlükəsizliyini “tarladan süfrəyədək” prinsipinə uyğun olaraq, qida zəncirinin bütün mərhələləri boyunca ən optimal səviyyədə təmin etməklə, azad və maneəsiz ticarətə dəstək vermək.

Maddə 2
Səlahiyyətli qurumlar

Tərəflərin bu Sazişin müddələrinin həyata keçirilməsində məsul səlahiyyətli qurumları aşağıdakılardır: Azərbaycan Respublikası Hökuməti adından - Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi; Türkiyə Respublikası Hökuməti adından - Türkiyə Respublikasının Kənd Təsərrüfatı və Meşəçilik Nazirliyi. Səlahiyyətli qurumlarda dəyişiklik olduğu təqdirdə, Tərəflər diplomatik kanallar vasitəsilə bir-birilərini məlumatlandırırlar.

Maddə 3
Əməkdaşlıq sahələri

Tərəflər aşağıdakı sahələr üzrə əməkdaşlıq edirlər:

a) Tərəf ölkələrin milli qanunvericiliyi və qüvvədə olan beynəlxalq standartlara uyğun olaraq, qida məhsullarının idxalı, ixracı və təkrar ixracı üzrə əməkdaşlıq etməklə qarşılıqlı ticarətin təşviq edilməsi;

b) qida zəncirinin bütün mərhələlərində qida təhlükəsizliyini təmin etmək üçün əməkdaşlıq edilməsi;

c) qida təhlükəsizliyi sahəsində ekspert və təcrübə mübadiləsi edilməsi;

d) birgə elmi tədqiqat işlərinin hesabatları və nəticələri vasitəsilə məlumat mübadiləsi edilməsi;

e) Azərbaycan və Türk dillərində bukletlərin çap olunması yolu ilə məlumat mübadiləsi edilməsi;

f) bitki mühafizəsi və karantini sahəsində məlumat mübadiləsi edilməsi;

g) Ümumdünya Heyvan Sağlamlığı Təşkilatının (OIE) prosedurlarına və tövsiyələrinə uyğun olaraq, xəstəliklərin yayılmasının qarşısının alınması və aradan qaldırılması məqsədilə tədbir görməklə ticarətin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün öz ölkələrində mövcud transserhəd və yoluxucu xəstəliklər barəsində məlumat verilməsi;

h) heyvan mənşəli məhsulların ixracı üçün tərtib olunan sertifikatlara ediləcək hər hansı bir dəyişiklik və əlavələrin yalnız qarşılıqlı razılıq əsasında və Ümumdünya Heyvan Sağlamlığı Təşkilatının tövsiyələrinə uyğun olaraq edilməsi;

i) karantin tətbiq edilən zərərli orqanizmlər barədə məlumat mübadiləsi edilməsi;

j) qida məhsullarına verilən sertifikat nümunələrinin ekvivalentlik prinsipinə uyğun olaraq qarşılıqlı mübadiləsi, tanınması və dəyişikliklər barədə məlumat verilməsi;

k) Tərəflərin dövlətlərinin milli qanunvericiliklərinə əsasən dövriyyəsi qadağan olunmuş və ya məhdudlaşdırılmış qida məhsulları, eləcə də baytarlıq və fitosanitar nəzarəti altında olan qida məhsulları barədə məlumat mübadiləsi edilməsi;

l) bitki mənşəli qida məhsulu və yemlərin, qida məhsulları ilə təmasda olan material və məmulatların idxal və ixracı ilə əlaqədar təlim və texniki dəstək verilməsi;

m) qarşılıqlı kadr mübadiləsi, yerində baxış və yoxlama fəaliyyətlərinin həyata keçirilməsi;

n) Tərəflərin dövlətlərinin qanunvericiliklərinin uyğunlaşdırılması məsələlərinə dəstək verilməsi;

o) bitki və bitkiçilik məhsullarının idxalı və ixracı ilə bağlı fitosanitar karantin nəzarəti üzrə təlimlər keçirilməsi.

Maddə 4

Risk əsaslı yanaşma

Tərəflər öz fəaliyyətlərində risk əsaslı yanaşmanı əsas tuturlar.

Tərəflər qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi ilə əlaqədar olaraq, qida məhsulları sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin yoxlanılmasını və qeydiyyatını risk qiymətləndirilməsi əsasında həyata keçirirlər.

Maddə 5

Qida məhsullarına nəzarət və risk səviyyəsi

Tərəflər idxal və ixrac zamanı qida məhsullarının təhlükəsizliyini və yararlılığını təmin etmək üçün onların daşdığı risk səviyyəsinə uyğun olaraq qida məhsullarının ekspertizasını həyata keçirirlər.

Tərəflər idxal olunan qida məhsullarının yoxlanılmasının ölkələrin milli qanunvericiliklərində nəzərdə tutulmuş qaydada risklərin qiymətləndirilməsinə əsaslanan qida nəzarət sistemində uyğun olaraq aparılmasına razılıq verirlər.

Tərəflər ixrac olunan qida məhsullarının təhlükəsizliyinə zəmanət verən müvafiq sertifikatları təqdim edirlər.

Tərəflər ixrac olunan qida məhsullarının sertifikatlaşdırılması üçün müqabil Tərəfin qida təhlükəsizliyi sahəsində qüvvədə olan milli qanunvericilik sənədlərini və beynəlxalq standartları əsas tuturlar.

İdxal olunan qida məhsulları üzrə müqabil Tərəfin qüvvədə olan qanunvericilik aktları və standartları idxal olunan müəyyən qida maddələrini xüsusi tələblər baxımından əhatə etmədiyi hallarda, Tərəflər sertifikatlaşdırma (və digər zəmanətlər) üçün əsas olaraq Kodeks Alimentarius Komissiyası (Codex), Ümumdünya Heyvan Sağlamlığı Təşkilatı (OIE) və "Bitki mühafizəsi haqqında" Beynəlxalq Konvensiyanın (IPPC) standartları, təlimatları və tövsiyələrinə istinad edə bilərlər.

Tərəflər ixrac ediləcək məhsullara dair milli qanunvericilikləri barədə məlumatları müqabil Tərəflə bölüşürlər.

Tərəflər idxal tələblərinə və şərtlərinə hər hansı dəyişikliklər etdikdə, müqabil Tərəfə müvafiq qaydada məlumat verirlər.

Tərəflər bütün yoxlama prosedurlarının sənədləşdirilməsini, şəffaflığını və ehtiyac olduqda, bütün prosedurlara dair məlumatların təqdim olunmasını təmin edirlər.

Tərəflər qida məhsullarının təhlükəsizliyinə dair risklərin azaldılması üçün ən effektiv və səmərəli vasitələrin əksər hallarda mənşə ölkəsində ilkin istehsal və emal zamanı nəzarət tədbirlərinin tətbiqi ilə əldə edildiyini nəzərə alaraq, qida zənciri boyunca qida təhlükəsizliyi təmin etmək öhdəliyi götürürlər.

Maddə 6

Qida məhsulları üzrə şərtlər

İxrac edən Tərəf ixrac sertifikatlarını (qida təhlükəsizliyi, baytarlıq və fitosanitar sertifikatlar) idxal edən Tərəfin milli qanunvericiliyinə və beynəlxalq standartlara uyğun olaraq hazırlanmasını təmin edir.

Tərəflər sertifikatlarda edilən dəyişikliklər barədə bir-birilərini məlumatlandırırlar.

Maddə 7

Texniki icra mexanizmi

İdxal edən Tərəf qida məhsulları ixrac edən subyektlərin fəaliyyətinin qida təhlükəsizliyinə dair norma və qaydalara cavab verdiyinə əmin olmaq üçün ixrac edən Tərəfdən müvafiq sənədləri tələb etmək hüququna malikdir.

Tərəflər idxal edilən qida məhsullarının istehsal prosesi ilə yerində tanış olmaq və keyfiyyətə nəzarət sistemlərini araşdırmaq üçün yüksək riskli obyektlərə (patogen mikroorqanizmlərin inkişafı üçün əlverişli şərait hesab edilə bilən qida məhsullarının ilkin istehsalı, istehsalı və emalı ilə məşğul olan obyektlər) səfər etmək hüququna malikdir. Bu səfərləri ixrac edən Tərəf əlaqələndirir.

İdxal edən Tərəf lazım olduqda, idxal olunmuş bütün yüklərin milli qanunvericiliyə uyğun olaraq yoxlanılması hüququnu özündə saxlayır. Bu, sənədlərin yoxlanılmasını, fiziki müayinəni, nümunə götürməni, müvəqqəti saxlamayı və digər tədbirləri əhatə edir.

Tərəflər idxal zamanı uyğunsuzluq olduqda və milli qanunvericiliyin tələbləri yerinə yetirilmədiyi təqdirdə yüklərin qəbulundan imtina etmək hüququnu özündə saxlayır.

Maddə 8

Xərclər

Hər bir Tərəf başqa cür razılaşdırılmadığı təqdirdə, özünün nəqliyyat və gündəlik xərclərini ödəyir.

Görüşlərin təşkilatı xərcləri qəbul edən Tərəfin səlahiyyətli qurumları tərəfindən ödənilir.

Maddə 9

İşçi görüşlər

Tərəflər lazım olduqda, bu Sazişin müddəalarının həyata keçirilməsi üçün ən az iki ildə bir dəfə olmaqla, Tərəflərin dövlətlərinin hər hansı birinin ərazisində işçi görüşlər (eləcə də virtual formatda görüşlər) təşkil edə bilərlər.

Görüşlərin yeri, tarixi və gündəliyi Tərəflərin səlahiyyətli qurumları tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 10

Sazişin əhatə dairəsi

Bu Saziş Tərəflərin tərəf olduqları digər beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn hüquq və öhdəliklərinə təsir etmir.

Maddə 11

Fikir ayrılıqlarının həlli

Bu Sazişin təsiri və ya tətbiqi ilə bağlı hər hansı fikir ayrılığı Tərəflər arasında danışıqlar və məsləhətləşmələr yolu ilə dostcasına həll edilir.

Maddə 12
Dəyişikliklər

Bu Sazişə Tərəflərin qarşılıqlı yazılı razılığı ilə istənilən vaxt dəyişikliklər edilə bilər. Bu Sazişin ayrılmaz tərkib hissəsi olan dəyişikliklər 13-cü maddənin müddəalarına uyğun olaraq qüvvəyə minir.

Maddə 13
Qüvvəyəminmə, müddət və ləğvetmə

Bu Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə Tərəflərin bir-birilərinə göndərdikləri sonuncu yazılı bildirişin diplomatik kanallar vasitəsilə alındığı tarixdən qüvvəyə minir.

Bu Saziş qeyri-müəyyən müddətə qüvvədə qalır. Tərəflərdən biri istənilən vaxt digər Tərəfə bu Sazişin ləğv edilməsi niyyəti barədə diplomatik kanallar vasitəsilə yazılı olaraq məlumat verə bilər. Ləğvetmə belə bildirişin alınmasından 6 (altı) ay sonra qüvvəyə minir.

Bu Sazişin ləğv edilməsi Tərəflər arasında başqa cür razılaşdırılmadığı təqdirdə, bu Sazişə əsasən başlanılmış layihələrin və proqramların həyata keçirilməsinə onlar tamamlanana qədər təsir göstərmir.

Bu Saziş Ankara şəhərində 2021-ci il 28 sentyabr tarixində, Azərbaycan və Türk dillərində, iki əsl nüsxədə hər iki mətn bərabər autentik olaraq imzalanmışdır.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından
(imza)

Türkiyə Respublikası
Hökuməti adından
(imza)